

KMETSKI LIST

Štev. 6

Ljubljana, 4. februarja 1941

Leto XXIII.

Tvorci slovenske kulture

Morda Slovenci nismo bili nikoli tako enotni kakor v tistih veličastnih dneh, ko so ob zlomu obdunavske monarhije naši možje in fantje kakor na ukaz odvrkli z vojaških čepic znake podjarmljenja in so začeli odkrito vzklikati Jugoslaviji. Tedaj je zavalovalo po vsej izmučeni slovenski zemlji navdušenje, kakršnega res še ne pozna slovenska zgodovina. Še danes se z veseljem in s ponosom spominjamo tistih dni.

Vár svobode

Vsak pojav je posledica nekkih vzrokov. Tudi vsak duhovni preobrat v narodu je posledica sil, ki so ga pripravljale. Pri Slovencih lahko s popolno upravičenostjo trdimo, da je bil vprav napredni duh tista gibalna sila, ki je narod dramila in dvigala tudi v najbolj črnih dneh. Na mejnikih in križpotjih našega narodnega življenja in zlasti našega preporoda srečujemo o prvih početkov pretežno napredne ljudi, svobodne duhove, ki niso klonili, ampak so narodu žareli kakor svetilniki v temi. Že pri Valentinu Vodniku se začne ta duh. Njegova »Ilirija oživljena« je močno in neizbrisno potrnilo narodove volje po svobodi in po samostojnem narodnem življenju. Tega krepkega klica ne zbrše iz zgodovine nobeno potvarjanje in nobeno zavijanje. In na ta klic smo Slovenci, zlasti pa še napredni Slovenci vedno ponosni. Saj nam priča, da je slovenski živelj izpovedal na usta svojega najbolj naprednega sinu tedanje dobe voljo po svobodnem narodnem življenju.

V mrkih dneh, ki so sledili po padcu Napoleona malim narodom pod avstrijsko peto, imamo zopet moža, človeka odločno naprednega gledanja na svet, pesnika Franceta Prešerna, ki pomeni še danes najvišji vrh slovenske duhovne sile. In ta genij je zaklical svojemu narodu: »Največ sveta otrokom sliši slave! Tja bomo našli pot, kjer nje sinovi si prosto volijo vero in postave.«

To je izpoved slovenskega duševnega velikan, ki pomeni celo politično in kulturno izpoved, program celim pokolenjem, ki so se navduševala ob njem. Toliko večji postane pomen take odločne in dalekosežne izjave, ako pomislimo, da je bila izrečena in napisana v času največjega pritiska, v dneh, ko je bil vsak svoboden izraz vkovan v verige. Ob teh dveh vzornikih so rasli drugi naši kulturni delavci in iz njih so črpali vero v moč narodne ideje naši napredni politiki ter gospodarski delavci in organizatorji. Naša politična in kulturna zgodovina devetnajstega in začetek dvajsetega stoletja je polna svetlih imen samih borcev, naprednih borcev za narodno svobodo! Toliko jih je, da sta pojma naroden in napreden postala skoraj istovetna!

Na tem mestu smo že ponovno naštevati ta imena, zato tega danes ne bomo ponavljali. Poudarjamo samo, da je del mračnjaško

usmerjenih ljudi idejne potomce naših velikih prednikov na najusodnejši prevesici slovenske zgodovine označeval kot veleizdajalce. To je bil tisti del ljudi, žal, tudi slovenskega imena, ki je menil, da je ideja isto kakor konjunktura, ljudi, ki jim je šlo za priskledniške račune, ne pa za silo narodne vere. Vera pa je po besedah apostola Pavla sila, ki gore prestavlja.

Mi nismo pri narodnem delu in pri prebijanju naroda nikoli špekulativno računali, ampak smo ravnali po Prešernovih besedah, da »manj strašna noč je v črne zemlje krili, kot so pod svetlim soncem sužnji dnovi«. Od borbe za pravico slovenske besede v šolah in uradih, do naporov za slovensko gospodarsko osamosvojitve, pa do resnične iredente v zadnjih letih pred izbruhom svetovne vojne 1914 leta ter do širokega dobrovoljskega gibanja med svetovno vojno se vleče kakor rdeča nit odločna in jasna želja po svobodi. Ta želja se je končno v tistih dneh, ko so marsikje še tepe-taje ugibali, kam obrniti naš mali čolniček, izoblikovala v odločno zahtevo po združitvi južnih Slovanov v samostojno državo.

Vse to so dejstva, o katerih prav te dni dokaj razpravljajo naši delavci izza usodnih dni, zlasti člani »Londonskega odbora«. Dela in dejanja so zapisana v diplomatskih aktih tedanje dobe, zapisana pa so še bolj živo v srcu vsega naroda, ki s spoštovanjem in priznanjem izgovarja imena mož, ki so s svojo odločnostjo, močatostjo in neustrašnostjo pomagali uresničiti tolikostoletni sen. Prav zato je tem bolj neokusno, da ne uporabimo ostrejšega izraza, ako se v teh dneh najde list, ki hoče zanašati v slovenske vrste razdor in sovraštvo. Čas prav gotov ni primeren za medsebojno razračunavanje med različnimi svetovno-nazorskimi strujami, ko vendar ne vemo niti ure ne dneva, kdaj utegnemo pred nas čisto nenadoma stopiti velike naloge, ki se jim ne bomo mogli odreči, od katerih pa lahko zavisi naš nadaljnji narodni obstoj.

Vemo, kaj se je pri nas v zadnjih dobrih dvajsetih letih z neke strani že grešilo. Vemo, kakšne sence so hoteli nekateri metati na dobrovoljce. Vemo, kakšne grehe bi radi naprtili Sokolu. Vse to smo prenašali v nesebični požrtvovalnosti, ker so nam bili pred očmi višji cilji in interesi: obstoj komaj ustvarjene države in dobro naroda. Toda zdaj so začeli brenkati na nove strune. Tisti, ki so dejansko ustvarili

našo narodno kulturo

naj bi bili danes izločeni iz slovenske narodne skupnosti.

Nastane sedaj vprašanje, kaj je slovenska narodna skupnost? Po našem trdnem prepričanju to ne more biti nobena politična stranka. Stranke se menjajo, narod ostane. Tega pa, da bi vsi ljudje, pa najsi tudi v okviru samo ene-

ga naroda, mislili enako, ne bo dosegel nikdar nihče. To je utopija, ki je neizvedljiva, kakor se je pokazalo že tolikokrat v zgodovini. S tem trenutkom bi se nehalo življenje. To so morali uvideti celo v Rusiji, kjer je bil izvršen mogoče največji poskus za nekako uniformiranje življenja in mišljenja. Kolikor bolj se novi sistem utrjuje in urejuje, toliko bolj je dovzeten za razne kompromise, kar vemo iz poročil naše delegacije, ki se je lani mudila v Rusiji. Ako drugeje v svetu spoznavajo, da je za uspeh treba pritegniti vse pozitivne ljudske sile, potem se samo osmeši, kdor hoče pri nas capljati po tolikih letih nazaj in kovati neko narodno skupnost na podlagi špekulativnih strankarskih interesov. Nikomur ne odrekamo zaslug, kdor jih v resnici ima. Nikakor pa ne bomo nikdar pristali na to, da bi si kdo lastil pravico izključevati poštene ljudi od skupnega dela. Tega ne bomo pustili zato, ker vemo, da bi na ta način kopali narodu grob.

Svetovne ideje so se vedno odražale pri vseh kulturnih narodih. Tudi to smo že zapisali in vemo ter ponovno trdimo, da je to zgodovinsko dejstvo. Samo prečitajte knjigo Janeza Trdine »Bachovi huzari in lirici«. Ali porečete tudi, da je bil ta veliki in odločni Slovenec izločen iz narodne skupnosti? Čeprav je umrl preganjan in v siromaštvu, je vendar storil za slovenski narod več kakor marsikdo, ki se danes trka na svoja zaslužna prsa, čeprav bi ocenjevanje njegovih zaslug v narodni šoli prineslo red »prav slabo«.

Špekulacija nima besede

Najgrše, kar si je pač mogoče misliti pri presojanju narodnega dela, pa je špekulacija. Mi sicer nismo prizadeti pri nobeni izmed založb, ki jih naš tedenski pobratim z drugega brega hoče poslati na dno pekla, vendar se nam tako početje v tej zvezi ne zdi niti pošteno niti umestno. Vemo, da sta obe napadeni založbi izdali vrsto del, ki pomenijo tudi v katoliških knjižnicah upoštevano čtivo. Vemo tudi, da je »Modra ptica« izdala zbirko izvirnih pesmi Alojzija Gradnika. In vendar so vse založbe proglašene za marksistične, čeprav so si med seboj tako različne, da bi se reklo metati jih v en koš, kuhati jed, ki ji pravimo v Ljubljani — šara! Gospoda, več resnosti je že treba imeti v debati, posebno še, kjer mešate kulturna, politična in narodna vprašanja. Posebno pa bi bilo pričakovati resnosti in nepristranosti v listu, ki je namenjen podeželju! Saj menda vendar nimate namena slepiti, ampak hočete učiti! Vsaj v vaši reklami to večkrat čitamo. In sami sebe vendar ne boste bili po zobeh!

Za nameček je na vrsti tudi slovenska univerza! To je pač krona vseh polomij, kar jih je kdaj zagrešil kak slovenski političen list! Univerza, ki šteje med svoje redne profesorje

brata Ušeničnika, stebra katoliške filozofije med Slovenci, in toliko drugih, kakor n. pr. Ehrlicha, ista univerza, kjer ima stolico za modroslovje profesor Veber, čegar dela je izdala že vendar tudi Jugoslovenska tiskarna in Mohorjeva družba, ista univerza, na kateri je poučeval tudi ljubljanski škof dr. Rožman prav do imenovanja za škofa, ista univerza, ki je podelila častni doktorat pokojnemu dr. Antonu Korošču, univerza, ki je naš narodni ponos in ki je po vsej državi tako uvaževana, da prihajajo semkaj poleg Slovencev študirati tudi Hrvatje in Srbi ter celo Bolgari, univerza, na kateri delujejo ugledni ruski emigrantski učenci ter nosi ime po blagopokojnem mučeniškem kralju Aleksandru I., Zedinitelju, ista univerza je danes deležna očitka, da na njej

prevladujejo »načela marksističnega pojmovanja znanosti«.

Sodimo, da se ob takem nizkem nalogovanju neha vsaka resna debata, zato tudi s tem končamo.

Ko prečitete Kmetški list

pokažite ga zanesljivo svojim sosedom. Opozorite jih na vse važnejše članke, ki so pisani v duhu kmetskega pokreta. Ne bo Vam treba tega ponoviti trikrat, pa boste imeli pridobljenega novega naročnika!

V pričakovanju važnih dogodkov

Ob osmi obletnici, odkar je v Nemčiji na oblasti narodni socializem, kar so praznovali 29. januarja, je imel Hitler v berlinski športni palači velik govor, v katerem je razložil stališče Nemčije v sedanji vojni.

VZROK VOJNE

V razlagi o vzroku vojne je kancelar Hitler dejal, da osebe in režimi niso vzrok nobeni vojni. Opozoril je na dejstvo, da je prejšnja svetovna vojna izbruhnila v času, ko je v Nemčiji vladala demokracija. Tedaj se je torej borila demokracija proti demokraciji. Vzrok vojne je bil tedaj lahko le ta, da se je Nemčija začela razvijati v važnega političnega činitelja in je naraščala njena gospodarska sila.

O VELIKI BRITANiji IN NJENEM IMPERIJU je Hitler dejal, da si ga je ustvarjala 300 let z izigravanjem in izkoriščanjem drugih narodov. Zaradi neredov v Evropi si je Anglija lahko dogradila svoj imperij. Tako je prišlo do tega, da 46 milijonov Angležev obvlada danes četrtino sveta in narodov.

Dosedanji evropski red smatra Hitler za desorganizacijo v korist britanskih otokov. Ravnovesje sil, o katerem govore Angleži, je pričalo le o onemoglosti Evrope. Zdaj je angleška nadoblast nad svetom le še senca nekdanje stvarnosti. Svet dobiva nova središča. Ko se je nemški narod zedinil, je tudi na evropski celini nastal za Anglijo nov činitelj. Čeprav je bil v zadnji vojni ves svet mobiliziran proti Nemčiji, ta dejansko le ni bila premagana. Neuspeh leta

1918. po Hitlerjevem mnenju ni nič drugega kakor končni rezultat čudne kopice osebnih nesposobnosti v vodstvu nemškega naroda, kakršne v zgodovini še nikoli ni bilo in je nikoli več ne bo.

Za tem je Hitler pojasnjeval, kako si je prizadeval, da bi z mirnim sporazumom dosegel odpravo versajske pogodbe. Vsa prizadevanja so bila zaman. Tudi ko je po zlomu Poljske leta 1939. ponudil mir, ga niso hoteli sprejeti. Neako je bila Hitlerjeva mirovna ponudba odklonjena po zasedbi vse zapadne evropske celine. Nemčija po Hitlerjevem ni ničesar zahtevala zase razen svojih kolonij, ki so jih ji Angleži iztrgali, daši niso imeli nobene potrebe po njih. To je dokaz, da se Angleži bore proti vsaki Nemčiji, naj bo cesarska, demokratska ali avtoritarna.

ZEDINJENE DRŽAVE

zavzemajo posebno poglavje v Hitlerjevem govoru. Po izjavi, da bo angleška gospoda skusila, kaj Nemci premorejo, ko bo prišlo do odločilnega udarca, je začel Hitler govoriti o Ameriki. Dejal je, da so Nemci že od vsega početka računali na možnost ameriške pomoči Angliji. Sicer se Nemčija ne vtika v ameriške zadeve, če pa se bo Amerika v nemške, oziroma v evropsko vojno, se bodo stvari samo hitreje razvijale. Vsaka ameriška ladja, ki bi v spremstvu ali brez njega prišla čez Ocean, bo potopljena. Mi smo v vojni, je nadaljeval Hitler, ki je nismo hoteli. Ponudili smo nasprotniku roko, ki

je ni sprejel. Če pa že ravno hoče uničiti nas, se bo zgodilo, kar mu gre. Nemčija je do najvišje stopnje mobilizirana, oborožena in za borbo sposobna.

O ITALIJI

je Hitler izjavil, da ne preživlja nobenih revolucij. Trenutni italijanski neuspehi nikakor ne dokazujejo, da bi morali državi osi propasti. Hitler in Mussolini nista trgovca. Dala sta si roke kot moža časti, zato bo dana beseda tudi izpolnjena.

GLEDE BALKANA

je Hitler izjavil, naj se Anglija tudi nanj nikar ne zanaša. Kjer koli se bo Anglija pojavila, tam se bosta Nemčija in njena zaveznica borili proti njej. Ako Angleži računajo, da bodo še druge države zapletli v vojno, naj vedo, je naglasil Hitler, da je Nemčija vedno računala tudi s to možnostjo.

NEMŠKI FANATIZEM SE ŽIVI

Po teh razgledih je kancelar izjavil, da še živi stari nemški duh in nemški fanatizem, pripravljen prenesti vsak udarec in doseči za vsako ceno svoj cilj.

Nato je omenil, da se je nemška oborožitev lo. Za spomlad je napovedal poostreno podmorniške izpopolnila, število divizij pa močno povečaniško vojno in močnejše delovanje letalskih sil. Končen je izjavil, da bo leto 1941 prineslo osnovo za sporazum in spravo med narodi. S tem bo židovstvo doigralo svojo vlogo v Evropi.

Ob koncu govora se je kancelar spomnil žrtev in se zahvalil družinam, ki jih junaško prenašajo.

Amerika odgovarja

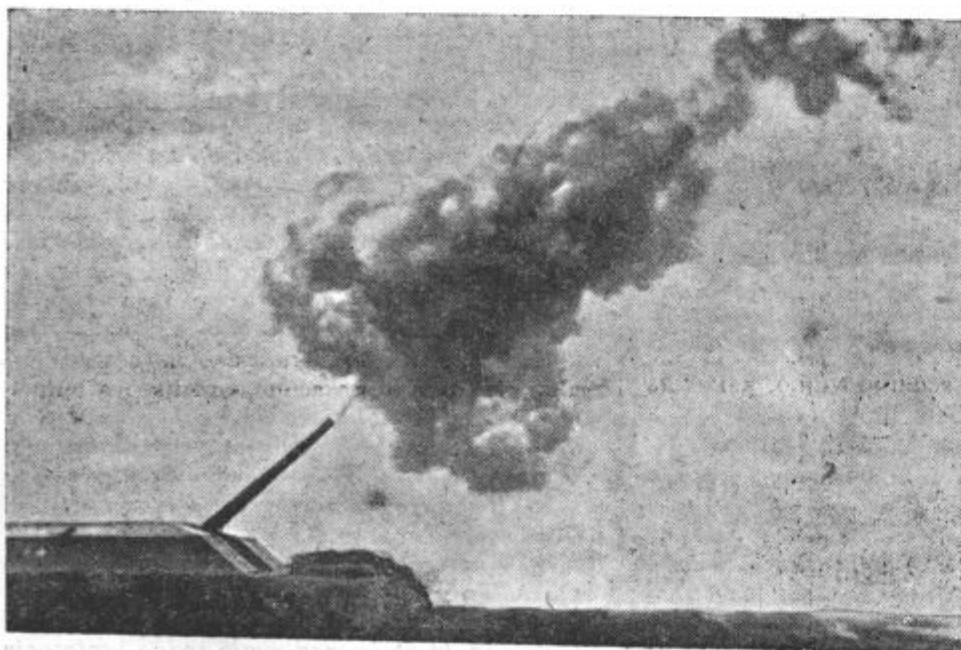
Razumljivo je, da je ves svet z napetostjo pričakoval govor nemškega kancelarja. Najvažnejši je morda odmev v Zedinjenih državah. Zunanje ministrstvo je že tri ure po Hitlerjevem govoru objavilo izjavo prezidenta Roosevelta angleškemu poslaniku Halifaxu.

Roosevelt je dejal, da Anglijo in Ameriko vežejo dolgotrajne priščne vezi krvi in prijateljstva. Zagotovil je poslanika, da vedno lahko računata na popolno pomoč predsednikovo in tudi vseh odgovornih uradnikov ameriške vlade. Zagotavljam vam, je dejal Roosevelt, da sem trdno odločen nuditi Angliji v vedno večjem obsegu vso pomoč ter ji dati na razpolago vse dobave orožja in municije, ki prihajajo sedaj vedno hitreje iz razširjenih obratov v Zedinjenih državah.

Ameriški mornariški minister Knox je na zborovanju 2000 trgovcev v Chicagu izjavil, da je pripravljen rajši umreti v vojni proti Nemčiji, kakor pa da bi živel pod nemško nadoblastjo. Anglija je sedaj v prvi bojni črti, zato ji morajo Zedinjene države pomagati v neomejenem obsegu.

Podtajnik v zunanjem ministrstvu Sumner Welles je v New Yorku izjavil med drugim, da bi velesile osi po zlomu Anglije takoj napadle Južno Ameriko. Zedinjene države bi bile potem prisiljene v obrambno borbo. Sklenitev miru na sedanji podlagi ne bi bila mogoča, ker ni nobenih jamstev, da bi bila določila mirovne pogodbe res izvedena. Anglija, Kitajska in Grčija morajo dobiti vso pomoč, ki jim Zedinjene države lahko nudijo.

James W. Gerard, ki je bil med prejšnjo svetovno vojno ameriški poslanik v Berlinu, je izjavil, da bi Nemčija po zlomu Anglije najprej zasedla Mehiko in od tam ogrožala Zedinjene države. V odgovoru na vprašanje nekega senatorja je dejal, da je osebno za to, da Amerika napove vojno Nemčiji, vendar po sprejetju Rooseveltovega predloga o pomoči Angliji to ne bo potrebno.

Dalekostrelni top na rokavski obali v trenutku sproženja. Dalekostrelne topove so najprej namestili Nemci, toda takoj so jim odgovorili tudi Angleži. Streljajo na daljavo 50 do 60 kilometrov

Bliskovita vojna v Afriki

Afriško bojišče je sedaj silovito razširjeno. Ker ni tam gosto naseljenih pokrajin v evropskem smislu, se seveda tudi fronte premikajo na čisto svojski način. Zdi se pa — in to tudi nekatera poročila naglašajo — da se tam Angleži poslužujejo nemške bojne taktike.

V Libiji (Libija je italijanska kolonija v Afriki) so angleške čete zavzele Derno in prodirajo sedaj proti Bengaziju.

Število Italijanov, ki so jih angleške čete zajele v Dorni, znaša okoli 10.000. S tem se je zvišalo število doslej v Libiji ujetih Italijanov na okrog 120.000.

Po mnenju vojaških strokovnjakov je poveljnik Graziani doslej izgubil polovico vojske, kolikor so jo imeli Italijani v Afriki.

Nemci sodijo, da angleške zmage v Afriki nimajo tako velikega pomena, kakor ga jim pripisujejo Angleži. Drugod pa naglašajo, da je zavzetje Derne zlasti zato vojaško pomembno, ker je sedaj tudi ob obali odprta pot proti Benghaziju. Italijani namreč med Derno in Benghazijem nimajo nobenega pomembnejšega vojaškega oporišča. Poleg tega imajo sedaj Angleži v oblasti ves severni del polotoka Cirenajke, hkratu pa morsko ožino med tem polotokom in grškim otokom Kreto. Na ta način je vzhodni del Sredozemskega morja v angleški oblasti in močno zaprt.

Pokrajina med Derno in Benghazijem je dokaj obraščena in razpolaga tudi z zadostno količino vode, kar je v teh puščavskih predelih velike važnosti. Spričo teh ugodnosti in dobrih avtomobilskih cest, pokaterih lahko prodirajo angleške motorizirane čete, je pričakovati, da se bo v bližnji bodočnosti vnela bitka za Benghasi.

Čete francoskega generala de Gaullea, ki se je proti Petainovi vladi postavil na angleško stran, so iz francoske Ekvatorialne Afrike napadle italijansko Tripolitanijo. Napad so izvršile na italijansko postojanko Mursuk, glavno oporišče v pokrajini Fesan. Ta leži ob meji Tripolitanije in francoske Ekvatorialne

Afrike. Mursuško letališče so francoske čete držale samo en dan, nakar so se zopet umaknile.

V Eritreji in Abesiniji Angleži po lastnih poročilih tudi napredujejo.

Po ameriških vesteh se nahajajo sedaj v Libiji tudi nemški letalci. Baje je tam okrog 1000 nemških vojaških tehnikov. To poročilo je menda posneto po izpovedbah italijanskih vojnih ujetnikov in seveda ni mogoče vedeti, v koliko te odgovarjajo resnici.

Med prodiranjem iz Derne proti Benghaziju so Angleži pri Mekeli obkolili dve italijanski diviziji.

V Abesiniji se je negušu Hailu Selasiu pridružil ras Kassa, nekdanji glavni poveljnik abesinske vojske.

Italijanska poročila o položaju v Afriki so kratka. Zdi se pa, da se Angležem z ofenzivo močno mudi, ker se boje da ne bi Nemci z močnejšimi napadi na drugih bojiščih razbremenili afriških front. Nekateri tudi menijo, da bodo Nemci neposredno posegli v boje v Afriki. Ker je v zadnjem Hitlerjevem govoru bila ponovno naglašena povezanost Nemčije in Italije, tudi to ni izključeno. Vsekakor utegne že bližnja bodčnost prinesiti v nadaljnji razvoj nekoliko več jasnosti.

AGORDAT PADEL

Angleške čete so v hudih borbah zavzele glavno mesto v italijanski Eritreji Agordat. Ujetih je bilo več sto mož in zelo veliko orožja in vojnega materiala. Angleži zasledujejo umikajočo italijansko vojsko v smeri Masaue.

V Agordatu, ki je važno središče za preskrbovanje Abesinije z vsemi potrebščinami in ki leži ob železniški progi, so imeli Italijani velika skladišča za orožje in prehrano. Mesto sta branili dve italijanski diviziji. Po poročilih iz Kaira sta že obe diviziji obkoljeni in se bodo vnele ostre borbe predno ju bodo Angleži obvladali. Po angleških poročilih se Italijani v teh krajih izredno hrabro bore.

Odločilni napad

Po govoru kancelarja Hitlerja se v angleških in tudi nekaterih nevtralnih krogih največ razpravlja o možnosti, času in načinu nemškega vdora v Anglijo. Angleško, švicarsko, ameriško in tudi francosko časopisje je polno ugibanja o tem, na kakšen način nameravajo Nemci napasti Veliko Britanijo. Določene seveda ne ve nihče ničesar. Načrt napada pozna najbrže samo kancelar Hitler in morda še kdo iz kroga njegovih najožjih sodelavcev.

Vremenske prilike so v Rokavskem prelivu (zdaj to morsko ožino, ki loči angleško otočje od evropske celine splošno na kratko imenujejo Kanal) menda najugodnejše v februarju.

Na obeh straneh se z največjo naglico vrše priprave za ta dogodek, ki utegne v veliki meri vplivati na nadaljnji razplet vojne in na usodo vsega sveta.

Aleksander, prvi lord angleške admirali-tete je nedavno izjavil:

Približuje se dan, ko se bo vsa teža največje vojaške organizacije, kar jih je kdaj svet poznal, vrgla na Veliko Britanijo. Popolnoma sami se moramo upreti temu napadu in moramo ali zmagati ali pa poginiti. Približuje se največja ura naše zgodovine in mi jo bomo dostojno pričakali.

Nemci in Angleži sedaj na novo sestav-

ljajo svoje letalstvo ter izpopolnjujejo zaloge in rezerve. Angleški letalski strokovnjak Olliver Steward sklepa, da Nemci nedvomno pripravljajo ofenzivo. Trdi pa, da so ameriške vesti, po katerih naj bi Nemci imeli za napad pripravljenih že 35 tisoč letal, pretirane. Po njegovem razpolagajo Nemci s 5000 do 6000 letali prve linije. Edino ta letala prihajajo v poštev za resne vojaške podvige. Skupno število nemških letal znaša po njegovi cenitvi morda kakih 35.000.

Isti angleški letalski strokovnjak sklepa tudi, da je v aprilu vreme za večje letalske podvige najbolj ugodno. Pri tem opozarja na to, da je Hitler že doslej začel z največjimi vojaškimi operacijami spomladi ali pa jeseni. To kažejo primeri Poljske, Norveške, Nizozemske in Francije ter tudi oni podvigi, ki so pomenili samo uvod v sedanjo vojno, kakor zasledba Avstrije in Češke.

V kratkem utegnejo Nemci poslati v boj letala novega tipa. Verjetno obstoji prednost teh letal v tem, da lahko lete v veliki višini. Doslej se je namreč izkazalo, da je obramba proti letalom tem težavnejša, čim više letajo.

Tudi angleški ministrski predsednik Churchill opozarja na verjetnost skorajšnjega nemškega napada na Anglijo. Pravi, da so Angleži že pripravljeni na dolgo in težko preizku-

njo, ki bo prišla. To težko delo bodo obvladali, meni Churchill, toda kdaj in kako bo prišla zmaga, ni mogoče reči.

Mnogi sklepajo, da je tudi sorazmerno sedanje letalsko zatišje med Nemčijo in Anglijo samo znak bližnjega nemškega napada. Z nemške strani se o tem prav za prav nič ne govori. Edini zanesljiv vir je v Hitlerjevi izjavi, da bodo Nemci Anglijo tolkli, kjerkoli bodo naleteli nanjo.

Kdo je bil Metaxas

V svet je prispela žalostna vest, da je 29. januarja t. l. nenadno preminul grški ministrski predsednik general Metaxas Joan, ki ga je zadela srčna kap. Nenadna smrt je posledica prenapornega dela, ki ga je dan in noč opravljaj pokojni general prav od začetka grško-italijanske vojne, pa do svoje smrti.

Joan Metaxas je bil rojen leta 1871 na otoku Itaki, domovini iz zgodovine znanega Homerjevega junaka Odiseja. Že kot mladenič se je posvetil vojaški službi in postal l. 1890 pionirski poročnik. Kot častnik se je posebno izkazal v znani Turško-grški vojni, ko je bil za časa te kapetan generalnega štaba. Ker so v Atenah spoznali njegove visoke in odlične sposobnosti so ga poslali v Nemčijo, da se je vojaško še nadalje in temeljiteje izobrazil. Leta 1899 je stopil v vojno akademijo v Berlinu in jo leta 1902 zelo zadovoljivo skonal.

Potem se je vrnil v Grčijo in bil dodeljen na službo vrhovnemu komisarju na otoku Krete. Kmalu nato je postal voditelj grške politike znani in že pokojni grški politik in državnik Venizelos, ki je imenoval Metaxasa za svojega adjutanta in kasneje za vojnega ministra.

Kot častnik v najvišjih položajih se je Joan Metaxas zelo in uspešno udeleževal v obeh balkanskih vojnah in postal leta 1915 šef grškega generalnega štaba. S Venizelosom je prišel v nasprotja l. 1917, ko je moral odstopiti s grškega prestola kralj Konstantin. Metaxas je bil namreč vedno prepričan in zvest monarhist. Po odstopu kralja je odstopil tudi general Metaxas, odšel v Italijo in se vrnil v Grčijo šele leta 1920.

Kmalu po svojem povratku na grška tla je stopil v pokoj in se ves predal politiki. Ustanovil je monarhistično stranko in postal oster nasprotnik Venizelosa. Leta 1923 je organiziral vojaški upor, ki pa so ga njegovi nasprotniki kmalu zatrli. Ponovno je moral iz domovine, a se je že leta 1924. vrnil nazaj. Kasneje je bil večkrat minister in je posebno stremel za zopetno vzpostavitev kraljevine v Grčiji.

Predsednik Atenske vlade je postal leta 1936. Predsednik vlade in vodja grške politike je ostal prav do svoje prezgodnje smrti.

Poleg vsega je bil pokojni general Joan Metaxas velik prijatelj Jugoslavije.

Kam gre Bolgarija

Zdi se, da obstoji v Bolgariji veliko trenje med skrajno levico in skrajno desnico. Vsaka struja zase bi menda rada prisilila vlado k odstopu in sama zavzela oblast. To se je pokazalo že pred tedni, ko je v debati o prestolni besedi precej vznemirljivo govoril poslanec Mušanov, zdaj pa se je zgodilo nekaj podobnega, ko je o priliki razprave o proračunu kmetijskega ministrstva govoril sam kmetijski minister Bagrjanov.

V svojem govoru se je Bagrjanov močno in odločno zavzemal za to, da se Bolgarija v kmetijski proizvodnji usmeri po vzgledu totalitarnih držav v strogo načrtno gospodarstvo. Podrobno je razlagal sisteme, ki jih v kmetijski proizvodnji uporabljajo v Nemčiji in Italiji. Ostro je kritiziral kmetijsko gospodarstvo v Bolgariji, češ da je bolgarski gospodarski sistem

nepravičen, medtem ko je označil sistem v totalitarnih državah kot pravičen.

Člani vlade so smatrali govor kmetijskega ministra kot napad na vladno politiko. Ker je sam član te vlade, se je splošno sklepalo, da je s svojim govorom sprožil krizo vlade. Trgovinski minister Zagorov je takoj po govoru podal ostavko, predsednik vlade prof. Filov pa je drugi dan ponudil kroni ostavko celokupne vlade, ki pa je kralj Boris ni sprejel. Po zadnjih vesteh utegne v vladi priti samo do manjših sprememb, medtem ko bo osnovna črta dosedanje vladine politike ostala nespremenjena.

Ceprav je dogodek trenutno minil brez vidnejših in važnejših posledic, vendar priča, da tudi Bolgarija preživlja težke čase. Prijateljski državi samo želimo, da bi našla dovolj sposobnih mož, ki bi jo v teh težkih in nevarnih dneh vodila mimo vseh čeri, ki groze danes ne le Balkanu, ampak zlasti vsem malim državam na ozemljih, kjer se križajo interesi različnih sil.

WILLKIE ODPOKLICAN V AMERIKO

Posebni odposlanec Roosevelta in njegov protikandidat pri predsedniških volitvah, ki se mudi ta čas v Angliji in si ogleduje razrušena mesta in razdejane industrijske naprave, je bil nenadno odpoklican nazaj v Ameriko, kjer bo podal svoje mnenje o Rooseveltovem zakonskem predlogu za pomoč Angliji pred zunanjim odborom ameriškega kongresa.

Wendell Willkie je dal več izjav ob priliki razgovorov z angleškim narodom in izrazil svoje občudovanje nad nezlomljivim duhom Angležev. Nemški letalski napadi niso niti najmanj omajali angleške morale in trdne volje vztrajati in zdržati do končnega uspeha. Willkie je izjavil, da bi ne bil rad nemški vojak v slučaju vdora na angleški otok.

GENERALSKA VLADA V RUMUNJI

Generalu Antonescu se je posrečilo zatreti upor Zelezne garde po vseh glavnih mestih Rumunije. Uporniki se branijo le še nekaterih podeželskih krajih. Upor je bil zadušen s pomočjo vojske, ki je ostala zvesta voditelju države. Pri zadušitvi upora je bilo nad 7000 mrtvih.

General Antonescu je odstavil vse pristaše železne garde z vplivnih uradniških mest. Za voditelja Železne garde bivšega podpredsednika vlade Horia Sima se ne ve nič določnega. Nekateri trdijo, da je bil ustreljen, drugi da je pobegnil v Rusijo, tretji pa da se še skriva na deželi.

Vzrok upora je bila baje zahteva Železne garde po popolni oblasti v državi.

General Antonescu je sestavil generalsko vlado, ki je uvedlo najstrožji režim. Smrtna kazen je predpisana za vsako neposlušnost državnim oblastem.

KERENSKI O STALINU

Predsednik prve revolucionarne vlade v Rusiji Aleksander Keernski je že lansko leto odpotoval iz Pariza v Ameriko. Ko se je v ameriškem časopisju načelo vprašanje sodelovanja s Sovjetsko Rusijo je Kerenski na nekem predavanju izrazil mnenje, da so docela neutemeljena vsa ameriška upanja, da bi moglo v doglednem času priti do kakega konflikta med nemškim kancelarjem Hitlerjem in Stalinom. Zedinjenim državam ne bo uspelo pridobiti Sovjetske unije — je naglasil Kerenski, da bi kot ameriška zaveznica stopila v boj proti Nemčiji.

FRANCIJA IN NEMČIJA

Po francoskem porazu in podpisanim premirju teži Nemčija za tem, da bi pritegnila tudi Francijo v borbo proti Angliji. Nemčiji so potrebne sredozemske francoske luke, zlasti največje vojaško пристanišče Bizerta, ki leži v Tunisu. Od tod naj bi se pričela ofenziva nemških čet proti angleški posesti v Afriki. Prav tako nujno rabi Nemčija francosko mornarico. Po-

skusi z Lavalom niso uspeli. Poglavar še svobodne francoske države maršal Petain še drži strogo določil sklenjenega premirja in je pod temi pogoji pripravljen tudi na sodelovanje z Nemčijo. Okvir sodelovanja bi mogel biti torej izključno le na gospodarskem in socialnem polju. V tem smislu se je glasilo tudi pismo, ki ga je pisal lanskega decembra maršal Petain kancelarju Hitlerju.

Po poročilih ameriškega tiska se Nemčija ne zadovoljuje s takim sodelovanjem. Te dni je prejel Petain odgovor na svoje pismo. Časopisje napoveduje v tej zvezi na težko krizo, ki čaka Francijo v prihodnjih dneh. Listi napovedujejo, da bo morala Francija pristati tudi na vojaško sodelovanje z Nemčijo, ali pa prepuštili Nemcem še ostali del Francije.

CHURCHILL ODGOVARJA

Predsednik angleške vlade Churchill je v spremstvu Rooseveltovega odposlanca pregledoval pretekli teden ona angleška mesta, ki so bila najbolj prizadeta od nemškega bombardiranja. Med drugimi kraji si je ogledal tudi pristanišče Portsmouth, kjer je imel na prebivalstvo krajši nagovor in izjavil, da bo Anglija v tej vojni vzdržala in uspela. Churchill je dejal:

»V Afriki in v Grčiji se je izkazala vojaška slabost Italije, tako da morajo Nemci sedaj Italijanom pomagati. Anglija bo v sedanji vojni vsekakor vzdržala. Ne vemo kdaj in na kakšen način se bomo prebili skozi vojno, toda nihče od nas ne dvomi, da bomo uspeli. Opozarjam tudi na vedno večjo pomoč, ki prihaja iz Amerike, in na vedno večje zanimanje, ki ga kažejo Zedinjene države za usodo Anglije.«

Ameriški senator Charter Glas je pa izjavil, da je že sklenjeno, da začne Amerika takoj dobavljati Angliji vse vojne potrebščine, ki jih bo pošiljala v Anglijo s konvoji, katerih glavno spremstvo bomo tvorili ameriški rušilci, kajti ameriška vojna mornarica, da nudi najboljšje jamstvo za izvedbo načrta pomoči Angliji.

Ameriške informacije napovedujejo vdor Nemcev v Anglijo za drugo polovico februarja. V tem času so še noči tako dolge, da bi mogli Nemci izvršiti prevoz svojih čet v okrilju teme. Ta čas je navadno morje najbolj mirno.

NEMŠKA INDUSTRIJA

Z obzirom na službeno sodelovanje Državne stanice za prehrano (Reichsnaehrstand) na Dunajskem Pomladanskem Velesojmu 1941, ki se vrši od 9. do 16. marca, in z obzirom na velike potrebe jugovzhodnih agrarnih držav v nemških produkcijskih sredstvih je strokovni oddelek za gradnjo poljedelskih strojev dovolil

nemški industriji poljedelskih strojev razstavljanje na Dunajskem Pomladanskem Velesojmu. Celokupno na razpolago stoječo razstavno površino je prevzela že nemška industrija poljedelskih strojev.

Celota mora pomagati

Pred dobrim tednom je svečano otvoril in izročil svojemu namenu poštni minister dr. Torbar novo oddajno radio postajo v Skoplju. Svečanostim je prisostvoval tudi predsednik vlade g. Dragiša Cvetković. Predsednik vlade je v svojem govoru med drugim dejal:

»Mi želimo mir, mi hočemo mir. Zato naj v teh časih naš narod ohrani vse ono, kar nam more zajamčiti mir, to je popolno disciplino v notranjosti. V teh trenutkih ne sme nihče rušiti notranjega miru.

Mi smo se v preteklosti borili in donašali žrtve ter storili vse, da smo si zgradili svobodno domovino. Danes moramo delati skrajne napore in donašati skrajne žrtve, da nam svobodna domovina ostane resnično svobodna.

Vsi socialni problemi, ki jih prinaša s seboj vsakodnevno življenje, vse ono kar more rušiti notranji mir, se mora odločno rešavati. Pri izgrajevanju naše materialne kulture moramo danes bolj kot kdaj preje računati o neobhodni socialni vsebini. Celota mora dati žrtve. Bogatejši morajo donašati žrtve za slabejše.

V notranjosti ne more biti miru brez izvedbe teh socialnih reform in brez izpopolnitve tega, kar je potrebno, da bo naš narod občutil v državi pravico za vsakega in za vse.

Želeti mir ne pomeni zanemarjati onega kar more mir ohraniti. Želeti mir znači zbrati vse tvorne sile in jih staviti na razpolago najvišjim interesom, staviti jih na razpolago naši narodni obrambi.«

LIKVIDACIJA FENIKSA

V »Službenih Novinah« je izšla uredba o likvidaciji Jugoslovenskega Feniksa, zavarovalne družbe v Beogradu. Likvidacijo sta prevzela Savez Napredkovih zadrug v Sarajevu in Savez nabavljajalnih zadrug državnih uslužbencev v Beogradu. Imenovana saveza sta prevzela vse aktive in pasive, to je vse pravice in vse obveze zavarovalnice Feniksa.

Finnačno ministrstvo bo izdalo prevzemajočima zvezama za izravnanje aktiv in pasiv Feniksa bone v potrebni višini, in sicer:

1. da se krijejo obveznosti nasproti zavarovancem na podlagi premij, vplačanih do 28. aprila 1936 s 70 odstotki (po uredbi iz 1. 1936 je bilo začasno priznano 45 odst.);

Nemški vojaki so pokupili v pariških trgovinah vse blago in ga pošiljali domov. — Na sliki vidimo nemškega vojaka v francoski trgovini

2. da se pokrijejo obveznosti do zavarovan-
cev po permijah, vplačanih po 28. aprilu 1936
s 100 odstotki;

3. da se krijejo obveznosti nasproti name-
ščencem po pogodbah o odpravnini in pokojni-
nah, ki so bile sklenjene do 16. decembra 1936,
s 60 odstotki;

4. da se krijejo obveznosti nasproti name-
ščencem, nastale na osnovi obrtnega zakona II.
del, s 100 odstotki;

5. da se vse ostale obveznosti, nastale do 28.
aprila 1936, krijejo s 40 odstotki;

6. da se obveznosti, nastale po 28. aprilu
1936 krijejo s 100 odstotki.

KDO POSTANE LAHKO PREDSEDNIK ORG. HSS.

Glavni tajnik HSS dr. Krnjevič je v stran-
kinem glasilu »Seljačkem domu« objavil na-
slednje navodilo za organizacije HSS:

»Nihče ne sme biti izvoljen za predsednika
kake organizacije HSS, če ni glasoval za listo
predsednika Mačka pri volitvah leta 1935 in
1938. Naravno mora imeti poleg tega vse po-
trebne sposobnosti za predsednika organizacije.
Tega se je treba neomajno držati, kjer koli pri-
de do kake reorganizacije.«

Kmetiska mladina

SMARTNO OB SAVI

Nedelja 26. januarja je bila za naše Dru-
štvo kmetijskih fantov in deklet zopet lep praz-
nik. Dramatski odsek društva je uprizoril v
pevskem domu v Sneberjah lepo F. S. Finžgar-
jevo dramo v 3 dejanjih »Razvalina življenja«.
Igra je vzeta iz resničnega kmetijskega življenja
in se nam v njej odkrivajo same resnice, ki so
za kmetovo življenje dobre in slabe.

Igralci so rešili svoje vloge zelo posreče-
no. V študij sam so vložili ogromno dobre volje,
požrtvovalnosti in truda, zato pa tudi uspeh ni
izostal. Najlepše pri teh igralcih pa je to, da jih
nikdar noben uspeh ne zadovolji, temveč vse-
lej kadar nastopijo pokažejo nov napredek. Saj
pa tudi režiser skrbno pazi, da noben igralec
ne ostane na pol poti, temveč mora vedno in
vedno naprej.

Zganjarja Urha Kanteta je igral tov. Dim-
nik, ki je bil v igranju skozi in skozi prepriče-
valen in brez pretiravanja. Lenčka, njegova hči,
je bila tov. Bolta, katera je posebno dobro in
prepričevalno odigrala svojo vlogo. Tempera-
ment, igra, mimika ter čustva, vse to je dovolj-
no govorilo iz nje, zato je bila igra odlična.
Tono je podala tov. Dovč, ki se je tudi zavedala
svoje dolžnosti. Ferjana je odlično rešil tov. Roz-
man, ter je s svojo igro navdušil gledalce. Po-
seben posrečen pa je bil pijani kmet Sirk, tov.
Bolta, katerega igra je žela splošno odobrava-
nje. Lovrihača je igral tov. Dovč, ki je tudi za-
dostil svoji vlogi. Potovka Mica, tov. Zajc, je bi-
la tudi tako tipična, da bolj ni mogla biti.

Tako je bila ta nedelja za vse gledalce pra-
vi užitek, ko so spet enkrat videli te igralce na
odru, kar se je tu že dolgo pogrešalo. Igralcem
moramo čestitati in jim reči, da so na pravi poti
Dasi morajo vsi brez izjeme čez dan trdo delati,
nekateri doma, drugi v tovarni in uradih, ven-
dar jih to nič ne moti. Želja in potreba ter ple-
menito hotenje, vse to združuje, kmeta, delav-
ca in izobraženca v trdno skupnost, ki rodi bo-
gate sadove.

GAMELJNE

Redni občni zbor Društva kmečkih fantov
in deklet v Gameljnah je imelo svoj redni obč-
ni zbor v petek dne 17. januarja t. l. Na obč-

nem zboru se je po podanih poročilih sprejel
minimalni delovni načrt in izvolil nov odbor.
Kljub najrazličnejšim težavam še naše društvo
vedno krepko živi in izvaja program v smislu
načel kmetjsko-mladinskega gibanja. O našem
delu bomo poročali še v prihodnjih številkah.

SV. PAVEL NAD PREBOLDOM

Tekom meseca februarja oziroma marca bo
Društvo kmetijskih fantov in deklet v Sv. Pavlu
pri Preboldu priredilo »Gubčevo proslavo« in
da se na ta način duhovna stran našega kultur-
nega dela še v toliko bolj poglubi. Na dnevnem
redu bodo različne točke v obliki recitacij in
deklamacij, kakor tudi živa slika o Gubčevi
smrti. Ves program bomo skrbno pripravili in
bo tudi naša vzorna prireditev. Opozarjam že
sedaj vse prijatelje na to prireditev in nas po-
setite v obilnem številu.

ŠKOFJA VAS

Društvo kmetijskih fantov in deklet v Škofji
vasi bo v prihodnjih tednih priredilo Gubčevo
proslavo. Lansko leto smo se pripravljali na od-
kritje »Gubčevega kamna«, pa so nas razmere
prisilile, da smo namero morali opustiti. Dru-
štveni odbor je zaradi tega sklenil, da se po-
časti vsaj spomin našega največjega mučenika,
v tej zvezi pa bomo pripravili tudi akademijo.
Nastopili bomo z najrazličnejšimi točkami in
bomo podroben program še pravočasno objavili.

SV. BOLFENK

IZobraževalno društvo »Lipa« ima svoj red-
ni občni zbor v nedeljo, dne 9. februarja 1941.
po rani maši v šoli, ter vabi vse svoje člane,
da se občnega zbora udeležijo. Predsednik:
Tomažič.

Kmetijsko-nadaljevalna šola, ki ima že ne-
kaj tednov pouk je prav dobro obiskana, saj
jo obiskuje 24. kmetijskih fantov, znak da je
bila res nujno potrebna.

PTUJ

Okrožje kmetijskih fantov in deklet v Ptujju je
imelo v nedeljo pod predsedstvom tov. Joška
Tomažiča redni občni zbor, na katerem se je
brez manjših sprememb izvolil stari odbor. Bili
so sprejeti razni važni sklepi, ki naj vplivajo
na nadaljni prepak razvoj našega prosvetnega
dela. Porazdelili smo okrožje na krajevna na-
čelnštva, vadiateljski in prosvetno organizato-
rični tečaj pa se bo vršil najbrž skupaj z novo-

Kmetiska sodišča

Nemški zakon o dednih posestvih omejuje
svobodno razpolaganje kmeta s svojo dedno
lastnino v gotovi meri, da bi se ta posestva
očuvala pred zadolževanjem, razpadanjem in
sploh pred gospodarstvom škodljivimi vplivi.
Najvažnejše razpolaganje s posestvom, kakor
oporočno razpolaganje, prodaja, zakup, obre-
menitev s hipotekami itd. je odvisno od sod-
niškega dovoljenja. To sodniško dovoljenje
daje dedno sodišče (dedno-sodna oblast, kate-
ra obstoja pri vsakem sodišču prve instance.
Razen tega odločuje dedno sodišče (Anerben-
gericht) v vseh ostalih važnih vprašanih prav-
nega značaja o dednih posestvih kakor so n.
pr. konstatacija svojstva dednega posestva ali
o posebnih sposobnostih kmeta, nadalje odre-
juje odločujoče mere proti kmetom, ki slabo
gospodarijo, ali proti takim, ki so izgubili čast
ali zlonamerno ne plačujejo svojih dolgov. Na
kratko, dedno sodišče je kompetentno za ure-
jevanje vseh važnih kmečkih vprašanj, katera
so posebno važna za očuvanje posestev in
kmečke družine.

Dedno sodišče sestoji iz enega poklicnega
sodnika kot predsednika in od dveh kmetov
iz dotičnega kraja kot prisednika. Ta kmečka

prisednika imata iste sodne funkcije kakor po-
klicni sodnik. Njihov glas velja pri sodišču
toliko kakor sodnikov. Z uvajanjem teh kmeč-
kih sodišč je ugodeno stari zahtevi kmečkega
staleža, da po pravu sami odločajo o lastnih
poslih kmečkih življenjskih odnosov. Morda
se to komu zdi čudno, da so kmetje postali
sodniki brez pravniške izobrazbe, toda ti pri-
govori takoj odpadejo, če pogledamo formo in
vsebino nemškega zakona o dednih posestvih,
katere se v vsakem pogledu razlikujejo od
ostalih zakonov. Dočim je prejšnje zakonodaj-
stvo prinašalo zakone, ki so na tako širokem
področju kakršno predstavlja pravo o dednih
posestvih, predvidevalo točne urenje vseh
mogočih odnosov, postopa sedaj zakon o ded-
nih posestvih Reicha drugače. Ta zakon po-
stavja samo nekaj osnovnih pravnih načel, ki
odreajo cilj in smer novega kmečkega prava.
Jasno je, da mora biti uporaba prava drugač-
na, kadar se njegova struktura toliko razlikuje
od prejšnjega prava. Pri prejšnjih zakonih, ki
so hoteli prinesiti rešitev vseh mogočih živ-
ljenjskih odnosov, mora vsak sodnik posamez-
ne slučaje spraviti v zvezo s celim nizom pa-
ragrafov in videti, kako zakon odločuje v ta-

Zjutraj...

zlasti pa
zvečer

Sargov

KALODONT

proti zobnemu
kamnu

snujočim se okrožjem v Ljutomeru. Kljub vsem
težavam lahko rečemo, da smo povsod vzdržali
in še misel našega gibanja poglobili.

Zaenkrat toliko. Podrobno o vsem bomo še
poročali, saj naše delo nikdar ni omejeno. Ni-
kdar nismo klonili, kadar je šlo za napredek va-
si in tudi nikdar ne bomo.

Ivan Nemeč:

VITANJE

Te dni sta se poročila tovariš Franc Mlina-
rič in tovarišica Tilka Podgorelec oba iz Vitana.
Novoporočencema, ki sta se marljivo udejestvo-
vala v društvu kmetijskih fantov in deklet prav
iskrene tovariške čestitke!

ŠENKOV TURN

Društvo kmetijskih fantov in deklet Šenkov
turn, gostuje v nedeljo dne 9. t. m. ob 3. uri
pop. v Sokolskem domu v Radomljah. Vprizor-
jena bo drama v treh dejanjih »Razvalina živ-
ljenja«. Vsi prijatelji kmetijske mladine vablje-
ni k obilni udeležbi.

kem primeru. Tukaj je neobhodno potreben izobražen sodnik z obširnimi znanjem zakonov in pravne znanosti.

Popolnoma drugačna pa je naloga sodnika pri sodišču za dedna posestva. To sodišče je vezano samo na majhno število juridičnih načel v pravu dednih posestev, katera mu samo kažejo smer, dočim je v svojem delovanju svoboden. Upoštevati mora samo to, da njegove odločitve odgovarjajo kmečkemu mentalitetu in kmečkim življenjskim dolžnostim. Na ta način se upoštevajo v širokem obsegu kmečki običaji v pravu o dednih posestvih, a za presojanje tega so kmetje kot člani sodišča neobhodno potrebni. Če na pr. sodišče za dedna posestva mora odobriti pri predaji posestva »Preužitik« (oskrbnino starega kmeta), potem odreja pozitivno pravo samo to, da dedno posestvo ob tej priliki ne sme biti obremenjeno preko svojih mogočnosti. Odrejevanje preužitka je prepuščeno odločitvi sodišča, ki se pa mora ravnati po življenjskih običajih kmetov svojega okraja. To pa lahko presojajo najbolje kmetje sami, kajti oni najbolje vedo, kako so se od pamtveka reševala taka vprašanja. Že ta edini primer dokazuje, kako velikega pomena je sodelovanje kmečkih sodnikov v pravu o dednih posestvih in kako lahko na temelju poznavanja prastarih običajev odločno vplivajo na kmečko življenje. Poklicni sodnik kot predsednik sodišča za dedna posestva je odgovoren za pravni tek postopka, pri stvarnih odločitvah so deluje v isti meri skupaj s svojima prisednikoma. Na ta način se prinašajo v pravu o dednih posestvih pravne odločitve, katere odgovarjajo življenjskim prilikam in katere kmet-

je popolnoma razumejo, ker so te odločitve odraz njihovih nazorov. Uspešno delovanje teh sodišč za dedna posestva v prvih sedmih letih praktične uporabe zakona o dednih posestvih je najboljši dokaz za resničnost te trditve. Pravo o dednih posestvih se uporablja na tak način, s kakršnim se sklada vsak kmet, ker se je v njem dvignila zavest popolne sigurnosti njegovega posestva, a s tem pa mu je dana možnost, da na pravilen način skrbi za svojo rodbino. Sodelovanje posebno izbranih kmetov za sodnike o dednih posestvih je edinstveni slučaj v nemškem pravem razvoju, ki se je sijajno izkazal. Kmečki sodniki so se pokazali v vsakem pogledu dorasli svoji veliki nalogi, a njih sodelovanje jamči tudi v bodoče pravilno uporabo prava o dednih posestvih.

Kakor pri sodišču za dedna posestva tako sta tudi pri višjih sodiščih, pri višjem dednem sodišču (Erbhofgericht) in pri dednem sodišču Reicha pridana dva kmeta kot prisednika, ki izražata svojo kmečko pravno svest pri pravnih razsodbah višjih sodišč. Kmečki sodniki so določeni na tri leta in sodelujejo pri sejah sodišča, da bi tako mogli sodelovati pri sodbah. Pripravljalna dela kakor tudi končna odločitve pripada poklicnim sodnikom. Potemtakem sodišča za dedna posestva niso sodišča vnavadnem smislu besede, katera sodijo samo o sporih, temveč so obenem pomočniki in svetovalci, kakor tudi poverjeniki kmečkega stanu. Ravno to sodelovanje kmečkih posestnikov v teh sodiščih zbuja kmečkemu staležu zaupanje v pravično postopanje, ker ve, da so njih interesi najboljšje zaščiteni v lastnih rokah.

Iz naših krajev

× **Proslava Sv. Vlaha.** Dubrovnik ima za svojega patrona sv. Vlaha. Na dan sv. Vlaha se vrše vsako leto v Dubrovniku velike proslave. Letos sta se udeležila teh proslav tudi zagrebški ban dr. Ivo Subašić in nadškof dr. Alojzij Stepinac. Čeprav je divjal v soboto v Dubrovniku silen vihar in je padal ves dan dež, je bil vendar sprejem hrvatskega bana prisrčen in lep.

× **Današnje cene kožuhovini.** Po strokovnem zagrebškem listu »Jugoslovenska koža« od 18. januarja t. l. posnemamo, da je izvoz krzna v Anglijo in Ameriko še vedno onemogočen in je zato situacija na trgu dovolj težka. Jugoslovanski grosisti in izvozniki plačujejo danes sledeče cene: Kune zlatice din 900—1000, kune belice din 400—550, vidre din 200—400, lisice gorske din 80—100, lisice poljske din 50—60, dihurji din 80—100, divje mačke din 25—30, jazbeci din 60—70, veverice din 8—10, zajci din 10—12, krti din 0.70—0.75.

× **Upokojen** je bil generalni direktor železarne v Zenici inž. Despić. Zadovoljstvo nad njegovo upokojitvijo izražajo predvsem hrvatski časopisje.

× **Hrvatski »Pogod«** bo uvozilo 30.000 avto mobilskih gum iz Japonske. Uvožene avtomobilske gume bodo služile potrebam Hrvatske.

× **Na Koblju pri Oplotnici** je ustrelil lovec Javornik Jože snežnobelega planinskega zajca. To je zelo redek primer v naših krajih.

× **Papirnica Vevče-Goričane-Medvode** je dobila od finančnega ministra dovoljenje za zgraditev tovarne špirita z letno zmogljivostjo 3.000 hl čistega alkohola, pridelanega iz ostankov celuloze.

× **Razbojniki.** Že zadnjič smo poročali, da so pobegnili iz Lepoglave trije nevarni razbojniki. Nad 200 orožnikov je zločince zasledovalo. Najnevarnejši med njimi je bil Franjo Saboti, ki je na begu ustrelil orožnika Nikolaja Radkovića blizu Čakovca. Blizu Štrigove so Saboti-

ja le prijeli. Ostala dva razbojnika še iščejo močne orožniške patrole.

× **Nov senator.** S kraljevim ukazom je bil imenovan za senatorja Dušan Kecmanović, prota iz Banja Luke. Kecmanović je pristaša SDS.

× **Hiše se podirajo v Vojvodini.** Po banatskih krajih so kmetijske hiše grajene večinoma iz sušene ilovice ali nežgane opeke. Lanska mokra jesen ni bila dobra za te hiše. Zidovje se je napilo vlage in ko je nastopil hud mraz, je pričela vlaga zmrzovati in razganjati zidovje. V naselju Tavankutu pri Subotici se je v dveh dneh porušilo 60 hiš. Nevarnost preti pa tudi celi vrsti drugih vasi, da se bodo zaradi hudega mraza podrle.

× **V Sarajevu** so na svečan način otvorili kmetijsko-šumarsko visoko šolo. Sarajevska fakulteta spada pod beograjsko univerzo.

× **V železarnah Zenice in Varešu** so se vršile volitve obratnih zaupnikov. Delavci razpuščenih socialističnih strokovnih organizacij so postavili svoje listine in dobili v Varešu 892 glasov, v Zenici pa 1499. Jugoras je dobila v Varešu 87, v Zenici pa 535.

× **V Beogradu** je bilo kaznovanih 29 restavraterjev z globami po 5000 din in z zapornom po 30 dni, ker so navijali cene.

× **V vardarski banovini** so, preteklo leto zgradili 108 šolskih poslopij.

× **Poljski maršal** Rydz-Smigly, ki se mu je posrečilo pobegniti iz Rumunije, je prispel v Palestino.

× **Za komandanta** naše vojne mornarice je bil imenovan kontraadmiral Julij Luteroti, ki je bil do sedaj dodeljen štabu vojne mornarice.

× **Eksplodija v tiskarni.** Zagrebška policija je objavila poročilo, da je 23. jan. počila v zgradbi tiskarne Grafike pod velikim rotacijskim strojem eksplozivna naprava. Aretiranih je bilo sedem oseb.

× **V Jugoslaviji** nima 1.143.790 kmetijskih družin svoje lastne zemlje.

× **Špekulanti** zaslužijo samo pri enem vagonu žebeljev po 60.000 din.

Iz tujine

× **V Nemčiji se mudi** že dalj časa japonsko vojaško odposlanstvo, ki proučuje organizacijo nemške vojske. Japonsko odposlanstvo je sprejel pretekli teden tudi kancelar Hitler.

× **General Weygand**, vrhovni poveljnik francoskih oboroženih sil v Afriki je tudi pretekli teden nadziral vojaške garnizije v Alžiru. Njegova vojska, ki šteje okrog 20 divizij, je dobro oborožena in pripravljena braniti francosko posest proti vsakemu napadalcu. Veliko važnost pripisujejo ameriški listi Weygandovi vojski za slučaj, da bi Nemčija zasedla še preostali del svobodne Francije in ako bi se morala umakniti francoska vlada v svoje afriške kolonije. V tem slučaju bi ji sledila tudi vsa vojna mornarica.

× **Sedem fašističnih ministrov** je odpotovalo na albansko fronto. Med njimi je tudi zunanji ministar grof Ciano, ki poveljuje neki letalski eskadrili. V zvezi z odhodom fašističnih ministrov na fronto napovedujejo nekateri listi veliko ofenzivo, ki jo bo pričela italijanska vojska v Albaniji v najkrajšem času. Italijani so zadnji mesec neprestano prevažali nove čete v Albanijo in ceni se, da so zbrali okrog 20 novih divizij, ki bodo vržene v odločilno borbo na albanskem bojišču. Istočasno pa si prizadeva Nemčija, da bi posegla med Grčijo in Italijo mir pod pogoji, ki jih je postavila Italija pred pričetkom vojnih operacij.

× **Maršal Graziani**, poveljnik italijanskih čet v Libiji se je odločil z vsemi sredstvi braniti Bengazi. Angleške čete so naletele kakih 60 km za Derno na zelo trdovraten odpor italijanskih čet. Zemljišče je tam zelo prikladno za obrambo in ga hočejo Italijani do skrajnosti izrabiti. Angleži domnevajo, da brani obrambno linijo pred Bengazijem kakih 60.000 mož. Angleško letalstvo je pričelo s silovitimi bombar-

Grška pehota v strelskih jarkih albanskih gora, kjer se z neverjetnim junaštvom bore in napredujejo z grebena na greben kljub silnemu odporu sovražnika

diranjem sovražnih postojank. Glavni posadki iz Derne se je posrečil umik predno so mesto zavzeli Angleži. Italijanske čete so se umaknile na novo obrambno linijo pred Bengazijem. Pri tej obrambi pričakujejo Italijani na izdatno pomoč nemških letal, ki imajo svoja oporišča na Siciliji.

■ Po poročilih ameriških listov se nemška vojska že več mesecev vežba za izkrcaje na angleški obali. Vežbe se vrše na treh krajih. V bližino, kjer se vežbe vrše nima nihče dostopa.

■ Angleži so z vso naglico popravili pristanišče v Tobruku in ga že uporabljajo angleške ladje. Tu bo imela angleška mornarica najboljše pristanišče v Sredozemskem morju.

■ V Libiji se nahaja že 1000 nemških tehnikov in letalcev, kakor izpovedujejo italijanski ujetniki.

■ Ruski vojaški list »Krasnaja zvezda« smatra, da bodo Nemci naleteli pri svojem poskusu za vdor na Angleško na zelo resne težave, kajti angleško vojno brodovje je resna ovira, mogočni nemški vojski pri prehodu preko

Rokavskega preliva. Nemci da bi rabili ogromne vojaške sile, če bi hoteli vdor izvesti z uspehom.

■ Bivši španski kralj Alfonz XIII. je obvestil sedanjega poglavarja Španije generala Franca, da se odpoveduje španskemu prestolu na korist svojega sina Juana. Novi prestolonaslednik je star 28 let.

■ V Tobruku ni ostala niti ena hiša cela. Bombardiranje angleške mornarice in letalstva je mesto popolnoma razdejalo.

■ V Tobruškem pristanišču leži popolnoma uničenih 17 italijanskih vojnih in trgovskih ladij. Poleg križarke »San Giorgio« so Angleži potopili v tobruškem pristanišču še tri italijanske rušilce.

■ Letos je bilo uničenih v Braziliji okoli 12 milijonov vreč kave, ker je evropsko tržišče za uvoz zaprto.

■ Italijansko uradno poročilo zanika, da bi se po nekaterih gornjeitalijanskih mestih vršile demonstracije in neredi. Poročilo pravi, da si take vesti izmišljuje angleška propaganda.

Slovensko vinogradništvo

Slovensko vinogradništvo že več let preživlja težke čase. Prebivalci nekdanje procvitajočih Slov. goric, Haloz, Dolenjske itd. se danes le z največjo težavo preživljajo in rijejo skozi življenje. V teh krajih bi že davno opustili toliko opevano vinsko trto in njen zlahtni sok, ako bi jim to dopuščale naravne okoliščine, v katerih jim je usojeno živeti. Če ne bi gojili vinske trte, bi se jim sicer prijazni griči spremenili v mrtve goličave, poraščene s trnjem in plevelom. Tako pa ti kraji z gosto naseljenim in pridnim prebivalstvom prispevajo celotnemu narodnemu gospodarstvu znaten delež.

Zato je tudi popolnoma upravičeno, da se vinogradniški stan pred raznimi neupravičenimi obremenitvami zaščiti. Slabi poznavalci vinogradniških razmer sicer zastopajo stališče, da je ob navidezno ugodnejših cenah vina treba vinogradnika in vinski pridelek obremeniti z visokimi dajatvami. Vino naj bi plačalo vse. Prodnjske stroške, ki so zaradi vedno višjih zahtev viničarjev in zaradi naraščajočih cen vinogradniških potrebščin, kakor so galica, škropilnice, kolje, umetna gnojila, kletarske potrebščine itd. vedno višji, naj krije vinski pridelek. Tudi proračune javnih ustanov naj zamašujejo visoke trošarine od naravno pridelanega vina. Slabi poznavalci vinogradniških razmer tudi pravijo, da je vino luksuz in naj ga plača, kdor ga hoče piti. Res, da je vino, posebno v današnjih razmerah, ko gre mnogim za golo življenje, res luksuz, toda prebivalcem vinorodnih krajev, katerim nudi vinski pridelek edini vir dohodkov, saj jim druga kmetijska rastlina v teh krajih vobče ne uspeva, ni noben luksuz, temveč zelo trd kruh, pridelan z velikim trudom v znoju svojega obraza. To je bridka resnica, ki pa, žal, na merodajnih mestih ni upoštevana. Tudi je neovrgljiva resnica, da zaradi zadnjega povišanja vinskih cen vinogradnik ni prav nič na boljšem in je še zmiraj tam, kot je bil v letih najhujše vinske krize. To pa zato, ker je bil lanski vinski pridelek zaradi katastrofalne zime, ki je povzročila v naših vinogradih nepopravljivo škodo, in zaradi preobilnega deževja, skoraj neznamen. Namesto 30 hl vina na 1 ha se je pridelalo komaj 10 hl, ali še niti toliko ne.

Spričo navedenih dejstev je bil v soboto dne 11. januarja sklican posvet glavnega odbora Vinarskega društva za Slovenijo v Mariboru. Navzoči zastopniki vinogradnikov, kakor tudi vinarski strokovnjaki in predstavniki oblasti so soglasno ugotovili, da bo potrebno ce-

ltni vinogradniški problem postaviti na nove temelje, kajti novi časi zahtevajo novih ukrepov.

Takoj naj se pristopi k reviziji veljavnega trsnega sortimenta. Glavni povod za spremembo obstoječega trsnega izbora dajejo najnovejše praktične izkušnje. Po mnenju strokovnjakov in praktičnih vinogradnikov se bo moralo število vinskih sort omejiti na minimum. S tem se bo vinogradniška produkcijska tehnika na eni strani močno poenostavila, na drugi strani pa intenzivirala. Izgleda, da bo laški rizling, četudi ne daje prvovrstnega kvalitetnega vina, postala vodilna sorta.

Ker naše trte premalo in neredno rodijo, jih je treba odbrati. Zato je bilo sklenjeno, da se pristopi k odbiri ali selekciji posameznih vinskih sort, predvidenih po novem trsnem sortimentu. V ta namen se bodo kot uvod v sistematično selekcijo osnovali v posameznih vinorodnih okoliših selekcijski krožki. Obenem pa bo Vinarski in sadjarski zavod v Mariboru začel z vzgojo takozvanih klonov. Potrebno je namreč vzgojiti zarod trsja, izviraajočega iz posameznih trsov, ki so se skozi daljšo dobo in po večkratni razmnožitvi na različnih krajih ter po vsestranskem opazovanju izkazali v vsakem oziru kot najboljše.

Slovensko vinogradništvo se nahaja v začetkih splošne obnove. Vinska trta po 40 letih zaključuje svojo življenjsko dobo in jo je treba izmenjati z drugo. Obnovo primerno se bo moralo prilagoditi obstoječe trsničarstvo. Tudi dosedanje podeljevanje brezobrestnih posojil za obnovo vinogradov bo po izvaji merodajnih trsnitelzjev spremenjeno in spopolnjeno.

Vprašanje preskrbe vinogradnikov z modro galico bo posvetilo Vinarsko društvo vso pozornost.

Omembe vredno je tudi vprašanje, kako naj praktični vinogradniki in vsi tisti, ki imajo kakršne koli zveze z vinogradništvom, sledijo novemu razvoju slovenskega vinogradništva. Temu nedostatku je bilo že perd leti odpomagano. Vinarsko društvo za dravsko banovino v Mariboru že več let izdaja splošno znano in v zadnjem času zelo razširjeno vinogradniško strokovno glasilo pod imenom »Naše gorice«.

Tudi glede organiziranja vinogradnikov v vinarskih podružnicah ter v vinarskih in kletarskih zadrugah se bodo v bodoče podvzeli potrebni koraki, kajti boljša bodočnost slovenskega vinogradništva temelji le v močni in strnjeni skupnosti, brez katere so upravičene zahteve vinogradnikov le glas vpijočega v puščavi.

„EKONOM“

družba z o. z.

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7

Dobavlja vse deželne pridelke, kakor: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zdrob, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kašo. Poljske pridelke: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. Stalna zaloga vseh umetnih gnojil (rudninskega superfosfata, kaljeve soli, Tomasove žilindre, nitrofoskala, apnenega dušika, čilskega solitra itd.), cementa in drugo glavno zastopstvo za Slovenijo opekarne »Ilovac«, Karlovac za vse vrste zidne in strešne opeke.

IZGUBE V AFRIKI

Po angleških vesteh so imeli Angleži v ofenzivi, ki se je pričela proti italijanskim četam v Severni Afriki do zdaj izredno malo izgub. Angleške vojne sile so potisnile Italijane več kot 300 km nazaj. Vsega skupaj je bilo v tem času 2000 Avstralcev, Angležev, Francozov, Poljakov in Indijcev ubitih ali ranjenih, dočim so Angleži ujeli nad 100.000 Italijanov. Vojaški strokovnjaki sodijo da so Grazianijeve borbene sile v severni Afriki sedaj praktično že likvidirane.

AMERIŠKI PREZIDENTI

K našemu članku o Rooseveltu, ki ga je napisal Janez Žabkar, naj dodamo še kroniko o vrstitvi mož, ki so sedeli na predsedniškem mestu Združenih držav. Tudi to kroniko je zbral pisec članka o Rooseveltu. — Prvi predsednik USA je bil Jurij Washington, in sicer od leta 1789. do 1793. Washington je bil izvoljen tudi v drugo in je predsedoval od 1793—1797. Sledil mu je Johns Adams (1797—1801). Nato je postal predsednik države Jefferson (1801—1805), ki je bil prav tako ko Washington izvoljen še drugič (1805—1809). Dvakrat je predsedoval tudi Madison (1809—1813; 1813—1817). Njegov naslednik je postal znani prezident James Monroe in sicer prvič od 1817—1821, ter drugič od 1821—1825. Deseti predsednik USA, Guiney Adams, je vodil Združene države od leta 1825—1829, po poteku njegove predsedniške svobode pa je od 1829 do 1837 prezidiral sloviti Jackson. Nadaljnji predsedniki USA so se vrstili takole: Van Buren (1837—1841), Harisson (umrl kmalu po izvolitvi leta 1841), John Tyler (1841—184), Polk (1845—1849), Taylor (1849—1850, umrl med predsedovanjem), Fillmore (1850—1853), Pirce (1853—1857), Buchanan (1857—1861), znameniti Abraham Lincoln (1861—1865; med neko gledališko predstavo zavratno umorjen), Johnson (1865—1869), Grant (1869—1877), Hayes (1877—1881), Garfield (zavratno umorjen leta 1881), Arthur (1881—1885), Cleveland (1885—1889), rison 1889—1893), ponovno Cleveland (1893—1897), Mac Kinley (1897—1901), nato dvakrat Theodor Roosevelt (1901—1909), Taft (1909—1913), za njim dvakrat zaporedoma Woodrow Wilson (1913—1921), Harding (1921—1923), nato dvakrat zaporedoma Coolidge (1923—1929), Hoover (1929—1933). Hoover je leta 1933 nasledil Franklin Delano Roosevelt, ki je bil ponovno izvoljen leta 1937. On je prvi med vsemi ameriškiimi prezidenti, ki je bil izvoljen trikrat.

Po opisanem vidimo, da je do zdaj predsedovalo Združenim državam skupn 043 prezidentov, izmed katerih jih je bilo devet izvoljenih po dvakrat, le Roosevelt trikrat. Med funkcijsko dobo je umrla dvojica predsednikov, dočim so jih politični nasprotniki umorili 3. Med temi tremi je bil najvidnejša osebnost Abraham Lincoln.

Najznamenitejši so bili Jurij Washington, Monroe, Lincoln, Grant, Garfield, Cleveland, Mac Lincoln, Theodor Roosevelt, Taft, Wilson in Coolidge. V zadnjih dobah se je tem možem pridružil še sedanji predsednik Franklin Delano Roosevelt.

VREDNOSTNI PAPIRJI

Ljubljana. Državni papirji 7% inv. pos. 105.50—102.50, agrarji 55—57, vojna škoda promptna 477—480, begl. obv. 86—88, dalm. agrarji 81.50—82.50, 8% Bler. pos. 105—50—107, 7% Bler. pos. 100—102, 7% pos. DHB 102—105, 7% stab. pos. 96—98. — Delnice: Narodna banka 7100—7200, Trboveljska 367—377, KID 142 denar.

BORZA

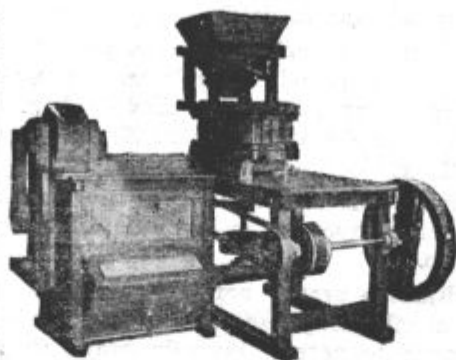
Nemška marka	din	17.90
Ameriški dolar	din	55.—
Angleški funt	din	177.—
Švicarski frank	din	10.28

Sejmi

10. februarja: Videm-Drp., Središče, Sv. Jurij pri Celju, okolica;
9. februarja: Pilštanj, Slov. Konjice, Grahovo, Mengeš, Zagorje ob Savi;
11. februarja: Kamnik, Ormož, Ljutomer, Maribor, Dolnja Lendava;
12. februarja: Motnik, eClje, Ptuj, Trbovlje;
13. februarja: Turnišče;

15. februarja: Brežice, Celje, Trbovlje, Bogojna.
14. februarja: Dob pri Kamniku, Žalec, Brežice, Ponikva, Sevnica, Št. Lambert, Žirovnica, Maribor;

„Kmetški list“ izhaja vsako sredo. Naročnina znaša letno 30 din, pollet. 15 din, za inozemstvo letno 50 din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Rokopisov ne vračamo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 52-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Mlini so na ogled [v trgovini.]

Posestniki pozor!

Najnovejši tehnično izpopolnjeni mali kmečki JELTOM mlini na kamne, ki meljejo vse vrste žita v poljubno fino moko, izdelujejo zdrob, čistijo žito ter imajo vključeno napravo za izdelovanje ješprenja in kaše. Kamni so vodovodni (ležeči) tako, da ne morejo žgati moke.

Lahek tek! Prvovrstna izdelava! Cene zelo solidne.

Te vrste mline vam dobavi samo prva domača tvrdka

Jelenc Adolf & Tomažin

Ljubljana, Celovška cesta št. 49.

Laneno olje, firnež, barve, lake, kit, lanene tropine ter vse y to stroko spadajoče blago prvovrstne kakovosti po solidnih cenah in točni postrežbi najugodnejše kupite pri domačem podjetju

„MEDIC - ZANKL“

tovarne olja, lakov in barv — družba z omejeno zavezo, lastnik Franjo Medić — Centrala v Ljubljani, podružnica v Mariboru — Ekspoziture v Beogradu in Novem Sadu — Tovarne v Ljubljani, Medvodah in Domžalah

Zahtevajte pri Vašem trgovcu **Naš čaj!**

Mešanica domačih čajnih rastlin!

Najboljši nadomestek za inozemske čaje!

Po odobrenju Ministrstva socialne politike in narodnega zdravja v Beogradu z dne 11. maja 1935 l. S. br. 14.004

Na prodaj pri:

Kmetijski družbi

r. z. z. o. z.

v Ljubljani

Pomladanski

Dunajski velesejm

Wiener Messe

9. do 16. marca 1941.

Poljedelstvo (vsi poljedelski stroji) — vrtnarstvo — sadjarstvo — vinogradarstvo — ribolov in ribogojstvo — čebelarstvo — kemična industrija — mlekarstvo — kletarstvo

Na področju Tehničnega velesejma avtomobilska in motociklistična razstava.

Prijave najpozneje do 10. februarja.

Vsa obvestila in navodila dajejo:

J. KULHANEK, počasni zastopnik za Dravsko banovino in banovino Hrvatsko, Zagreb, Ulica Kraljice Marije 24, tel. 51 — 75.

H. PFANNENSTILL, gen. zastopnik za celo Jugoslavijo, Beograd, Bosanska 29, tel. 30 — 881.

Popusti na vseh železnicah.

Naročite si naš list

Kmetški hranilni in posojilni dom

zadruga z neomejenim jamstvom

v Ljubljani - Tavčarjeva ulica 1

Žiro račun pri Narodni banki — Račun poštno hranilnice 14.257
Brzjav: „Kmetiskidom“ — Telefon št. 28.47

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun. Daje kratkoročna posojila — Eskontuje menice. Izvršuje ostale denarne posle — Nove vloge na knjižice in na tekoči račun vsak čas razpoložljive **4 do 5%** obrestuje po

Za vse vloge nudi popolno varnost!

Zaupajte domačemu denarnemu zavodu!